

Zondag 29 maart 2020

Tekst: Johannes 11: 1 – 6, 32 – 44

Thema: Een ziekte tot eer van God

[DIA] Ziekte is een raar ding. Ben je gezond, dan is ziekte een gekke, donkere wolk aan de verre horizon. Je doet je ding, je beweegt voldoende, je eet gezond, dus wie doet je wat? En dan opeens is er iemand ernstig ziek, een zekere Lazarus. En Lazarus is niet zo maar iemand, Lazarus is een vriend. Geen idee wat hij heeft, maar vandaag de dag denk je maar aan één kwaal. Waar zou hij geweest zijn? Wat zijn z'n verschijnselen? Zo komt het toch heel dichtbij. Ooit zei iemand over ziekte: 'Ziekte vormt de schaduwzijde van het leven. Iedereen die geboren wordt is ingezetene van twee rijken – hij is zowel ingezetene van het rijk van de gezonden als van het rijk van de zieken. Hoewel we bij voorkeur alleen van het goede paspoort gebruik maken, wordt iedereen vroeg of laat ingezetene van dat andere rijk, al is het maar tijdelijk.' Lazarus is aan de schaduwzijde van het leven terechtgekomen, maar ook zijn zusters, Maria en Marta, lijden met hem mee. Sterker nog, heel het dorp lijdt mee. Eigenlijk zou je nu even naar hem toe willen gaan, maar kan dat ook? Is dat wel verstandig? Mag je de isolatie zo maar omzeilen? En dan bedenken de twee zussen wat er nodig is: Jezus moet komen, de vriend van Lazarus. Vriend is een belangrijk woord in Jezus' mond. Het Johannesevangelie is geschreven rondom de vriendschap. Nadrukkelijk noemt Jezus in de laatste nacht zijn leerlingen vrienden, maar voordat de discipelen vrienden werden genoemd, was Lazarus, hoewel hij niet tot de twaalf behoorde, al een vriend. En zo wordt Jezus bericht: **'Heer, uw vriend is ziek.'**

[DIA] Maar dan komt er een spannend gebeuren op gang. Dat begint met die eigenaardige zin over Jezus' reactie:

'Maar toen hij, Jezus, gehoord had dat Lazarus ziek was, bleef hij toch nog twee dagen waar hij was.'

Twee dagen, heb je wel eens twee dagen op iemand gewacht, waar blijft Hij nou? De spanning stijgt. De leerlingen denken: hoe moet dit, hoe kan Jezus zich in het hol van de leeuw wagen om een zieke op te zoeken? Zij zijn beducht voor degenen die Hem willen stenigen. Marta en Maria zijn vooral ernstig bezorgd over hun broer. En zoals dat gaat met bezorgdheid, die slaat vroeg of laat om in verdriet en teleurstelling, en komt naar buiten als verwijt, waarom is de Heer niet eerder gekomen, dan was hun broer niet gestorven? En de omstanders, de omstanders snappen het gewoon niet, waarom kon hij de dood van Lazarus niet voorkomen? Ziekte, met zoveel woorden, brengt veel emotie, verdriet, boosheid en ontredde. En hoe herkenbaar is dat voor ons nu. Misschien gaat het redelijk goed bij jullie deze dagen, maar ik kan me ook voorstellen dat je af en toe het gevoel hebt dat je met elkaar op eieren loopt. Of dat je alleen bent en eigenlijk met jezelf geen kant op kunt. De puzzel van het gewone leven is flink door elkaar geschud. En ergens daaronder onzekerheid, misschien wel angst, wat gaat er allemaal gebeuren? Alles waar je in gewone tijden door wordt afgeleid, even naar vrienden, een beetje sporten, ergens een bak koffie, het lijkt opeens niet meer te kunnen. En zo sluipt met de ziekte, een drukkend, zwaar gevoel dichterbij. En er zijn van die momenten dat je ook ongeloof of wrevel richting God ervaart, want waarom komt Jezus maar niet?

[DIA] Het is heel opvallend hoe Jezus met de ziekte van Lazarus omgaat. Alsof Jezus, hoewel honderd procent op Lazarus gericht, toch ook honderd procent op iets anders

gericht was. Alsof Jezus een route door het leven ging, waar ziekte voortdurend aan de orde was, maar hij er toch niet door werd getypeerd. Nee, als je de weg van Jezus zou moeten typeren gaat het om één woord, het woord 'leven', niet ziekte, niet dood, maar leven. Waarbij je moet bedenken dat het woord 'leven' in het Evangelie een strijdbaar begrip is. Ik denk aan Johannes 1:

**'In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen.
Het licht schijnt in de duisternis
en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.'**

Ziekte is duisternis, zorgen over ziekte hoort bij de duisternis, let wel: het is geen zonde, daar gaat het niet over, het is duisternis. En een kenmerk van duisternis is, dat het duistert, het wil groeien, het streeft naar macht. Ook duisternis is een strijdbaar woord. Moet je dat nog uitleggen, anno 2020? Eén virus, maar wat een invloed, wat een power. Nogmaals: dit gaat niet over zonde, maar over duisternis. Daartegenover het licht. Niet zo maar het licht van de zon, of van de wetenschap, of van ons intellect, maar het licht van het leven. Het licht dat, getuige Johannes 1, geënt was op het Woord:

'Het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen.'

En over de werking van het Woord, vertelt ook dat eerste hoofdstuk:

**'Het Woord dat mens geworden is en bij ons gewoond heeft,
vol van goedheid en waarheid,
en wij hebben zijn grootheid gezien,
de grootheid van de enige Zoon van de Vader.'**

'We hebben zijn grootheid gezien', zegt het Evangelie. Die grootheid wijst niet naar een wonder op bestelling. Gods grootheid wijst naar de totale omvorming van het leven. De aarzeling van Jezus dringt ons naar het geloof, opdat wij niet in Jezus zo maar een wonderdokter gaan zien, maar opdat we ons mee laten nemen op de weg over Golgotha. Lazarus, ook in zijn opstanding, is nog altijd een voorafschaduw, met Lazarus naderen we Jezus' opstanding maar we zien nog als in een spiegel van raadselen. Tussen Lazarus en Jezus moet nog het kruis opgericht worden. Het kruis zal het gewone leven totaal omvormen. Het kruis zal een kring licht op de aarde laten vallen, opdat het duisterende duister verpulverd wordt. Nu nog overweldigt de schaduw van de corona-crisis ons maar al te gemakkelijk. Nu nog tasten we rond in prangende onzekerheid. Maar het Evangelie dringt ons om geduld te oefenen, om te vertrouwen. Dat is vertrouwen hebben in het Woord van de beginne, het Woord dat onder gewoond heeft. Dat Woord dat in Lazarus een eerste teken gaf van de opstanding van een vriend van wie Jezus ongekend veel hield. Dat Woord zal straks spreken vanaf Golgotha, het is volbracht, daarmee ten volle de grootheid Gods zichtbaar wordt. Durven wij daarop te vertrouwen? Jezus gaf ons in het verhaal van Lazarus drie stapstenen om in vertrouwen voort te gaan.

[DIA] Een drietal stapstenen voor de komende week. Ten eerste sprak Jezus bij het graf van Lazarus over verhooring. Midden in de crisis richt Jezus zijn oog op de hemelse Vader, niet op alle crisisberichten, niet op de statistieken, maar op de hemelse Vader. Dat toont ons wat wij mogen doen, ons oog richten op de Vader in de hemel. Schrijf elke dag bijvoorbeeld eens één ding op waar je Gods verhooring in nodig hebt. Is er onrust in je ziel, is er chaos in je hoofd, schrijf het op en leg het voor God neer. De tweede stapsteen volgt in wat Jezus zegt: 'Lazarus, kom naar buiten!' Lazarus wordt uitgedaagd om een stap te zetten. Geen idee hoe dat geweest moet zijn, maar het zetten van één stap begrijp ik. Neem vandaag en morgen de tijd om te bedenken welke stap voor jou deze week van belang is. Geen ingewikkelde

dingen, maar die ene stap. De derde stapsteen heeft te maken met Lazarus die losgemaakt moest worden. Lazarus moest losgewikkeld worden. Dat kon hij zelf niet, daar had hij anderen voor nodig. Oftewel: Ziekte, dood, duisternis, laten niet zo maar los. Een coronavirus laat niet zo maar los, dat vraagt dat we in de geestelijke zin elkaar helpen om elkaar los te wikkelen. Een gericht telefoontje bijvoorbeeld is als linnen windselen waaruit een mens ontwikkeld wordt. Lazarus heeft de doeken nog om zijn gezicht, veel ziet hij niet, maar hij stapt al naar buiten. En anderen moeten hem daarbij helpen. En hoe dat helpen in zijn werk kan gaan? De leidraad is het ene geloof, het gezamenlijke vertrouwen dat God helpt in jouw en mijn helpen, zoals het lied al zingt:

*God wijst mij een weg
als ik zelf geen uitkomst zie.
Langs wegen die geen mens bedenkt,
maakt Hij mij zijn wil bekend.
Hij geeft elke dag
nieuwe liefde, nieuwe kracht.*